

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «КРИМІНАЛІСТИКА»

ТЕМА:
ТАКТИКА ОБШУКУ

***РОЗРОБНИК:** викладач кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук
Сорока Ірина Вікторівна*

ПЛАН

1. Загальні положення обшуку
2. Підготовка до обшуку
3. Робочий етап обшуку
4. Тактика обшуку транспортних засобів, у приміщенні та на місцевості. Обшук особи
5. Фіксація ходу і результатів обшуку

1. Загальні положення обшуку

Обшук – це слідча (розшукова) дія, змістом якої є примусове обстеження приміщень і споруд, ділянок місцевості, окремих громадян, їх одягу і речей з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб.

Обшук
має на меті пошук, виявлення та
вилучення:

знарядь
кримінального
правопорушення
(відмички, підроблені
печатки тощо)

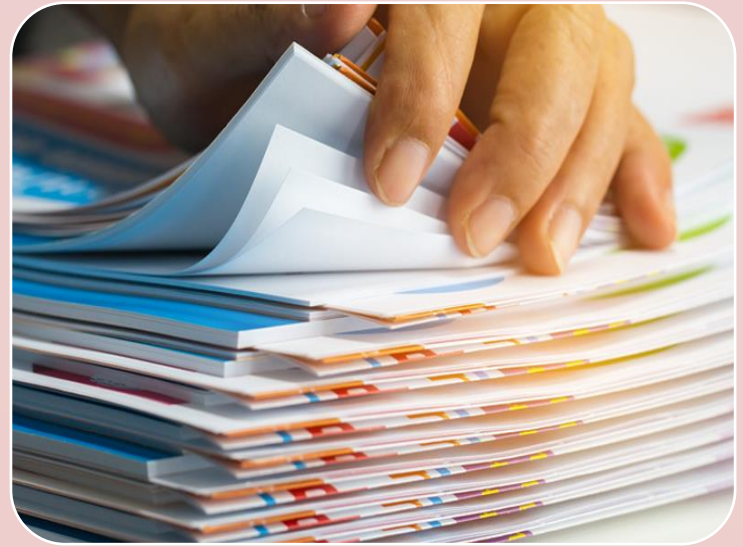

речей і цінностей,
нажитих
злочинним
шляхом (гроші,
коштовності,
транспортні
засоби та ін.)

**УВАГА!
РОЗШУК**

осіб і трупів,
які
розшуковуються

інших
предметів і
документів,
що мають
значення для
розслідування

Види обшуків:

**За послідовністю
проведення:**

первинний

додатковий

**За одночасністю
проведення:**

одиначний

груповий

За об'єктами обшуку:

приміщень

транспортних
засобів

ділянок
місцевості

особи
(ч. 3 ст. 208 КПК
України)

Елемент примусу під час проведення обшуку полягає в тому, що:

слідчий, прокурор має право заборонити будь-якій особі залишити місце обшуку до його закінчення та вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню обшуку (ч. 3 ст. 236 КПК України)

за рішенням слідчого чи прокурора може бути проведено обшук осіб, які перебувають в житлі чи іншому володінні, якщо є достатні підстави вважати, що вони переховують при собі предмети або документи, які мають значення для кримінального провадження (ч. 5 ст. 236 КПК України)

слідчий, прокурор під час проведення обшуку має право відкривати закриті приміщення, сховища, речі, якщо особа, присутня при обшуку, відмовляється їх відкрити або обшук здійснюється за відсутності особи (ч. 6 ст. 236 КПК України);

слідчий, прокурор має право оглядати і вилучати речі і документи, які мають значення для кримінального провадження.

2. Підготовка до обшуку

Основними елементами підготовки до обшуку є:

**1. Вивчення та
аналіз матеріалів
кримінального
провадження**

**2. Збір орієнтуючої
інформації**

**3. Визначення
кола учасників
обшуку**

4. Планування обшуку

**5. Підготовка
науково-технічних
засобів**

**6. Підготовка клопотання
і отримання ухвали
слідчого судді**

3. Робочий етап обшуку

Стадії робочого етапу:

попередня
стадія

оглядова
стадія

детальна
стадія

Тактичні прийоми обшуку

1. *Послідовний та
вибірковий
прийоми
обстеження*

2. *Одиночний
та роздільний
пошуки*

3. *Сумісний та
роздільний
пошуки*

4. *Паралельне
та зустрічне
обстеження*

5. *Обстеження без
порушення та з
порушенням
цілісності об'єктів,
що перевіряються.*

6. *Порівняння
однорідних
предметів*

7. *Мікрообшук*

8. *Спостереження*

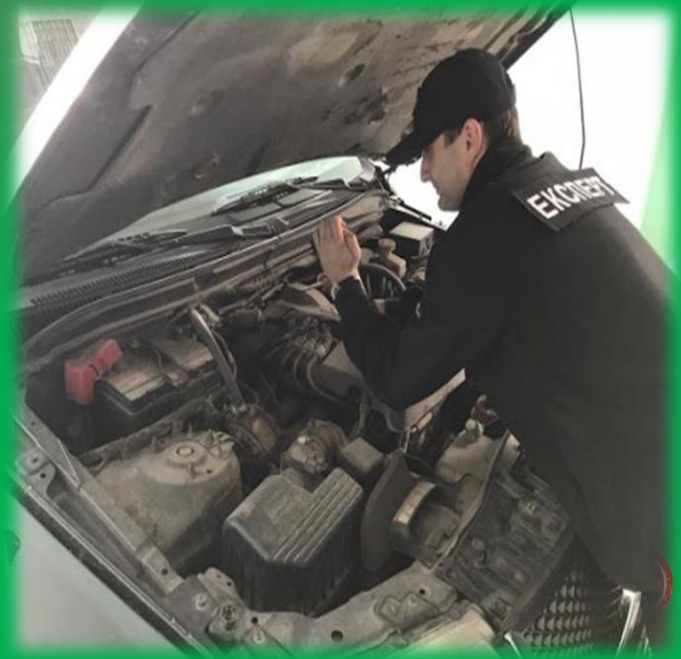

4. Тактика обшуку транспортних засобів, у приміщенні та на місцевості. Обшук особи.

Обшук транспортних засобів

передбачає примусове обстеження будь-якого транспортного засобу. Обшук легкового автомобіля доцільно розпочинати з багажника і закінчувати двигуном. У багажнику перевіряються сумка з інструментами, запасне колесо, інші предмети. У салоні знімаються килими, чохли, елементи обшивки. Перевіряються місця між сидіннями і спинками, досліджується торпедо, знімається автомагнітола. Обшук транспортних засобів доцільно проводити за участю спеціаліста-автотехніка.

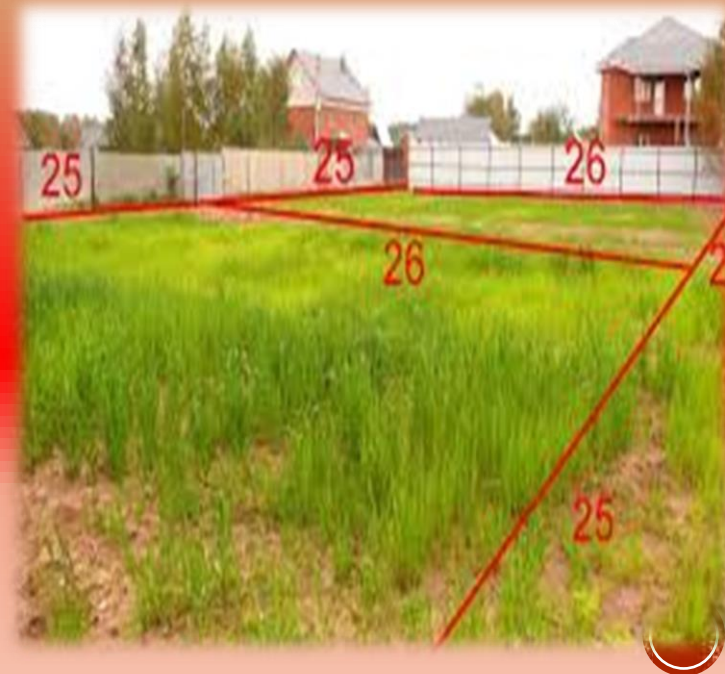
Обшук на робочому місці у службових приміщеннях необхідно розпочинати з робочого місця обшукуваного. У першу чергу оглядають робочий стіл, сейфи, шафи. Тайників, як правило, на робочих місцях не роблять, але об'єкти пошуку можуть бути сховані або замасковані серед книжок, документів, папок.

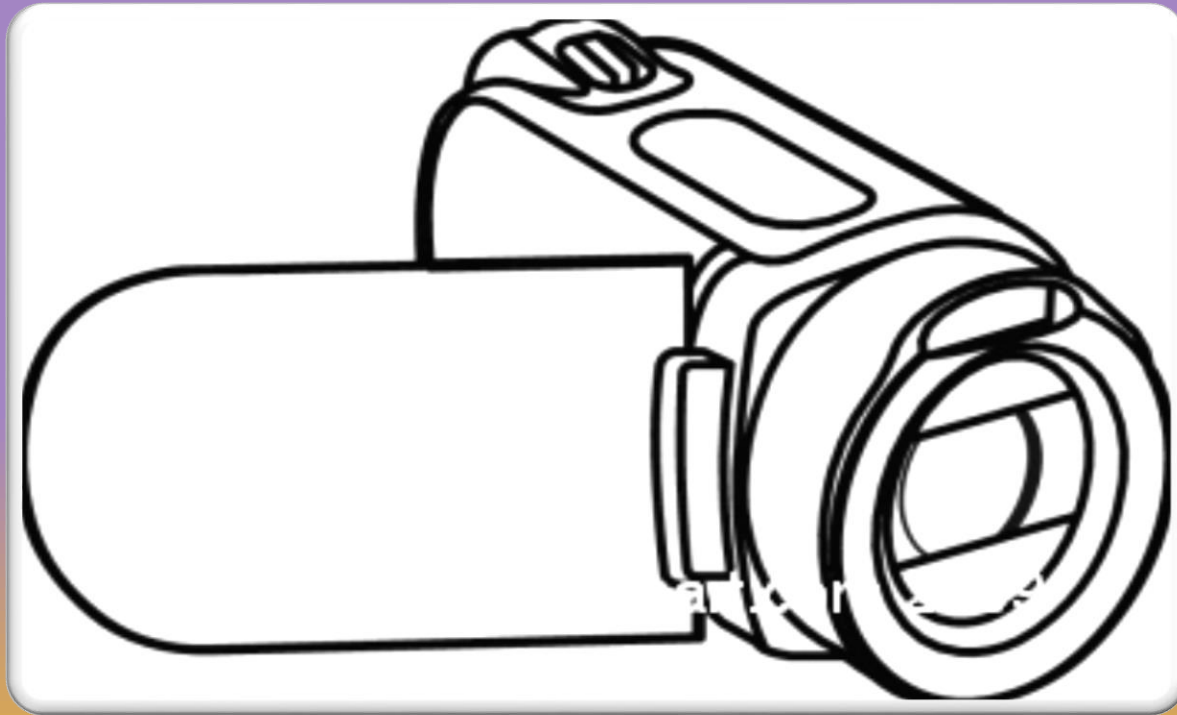

Обшук особи передбачає примусове обстеження тіла людини, її одягу та інших речей. Об'єктами пошуку можуть бути насамперед: вогнепальна та холодна зброя, дорогоцінності, наркотики, гроші, валюта, документи та інші речі, що мають значення у кримінальному провадженні. Обшук особи рекомендується проводити у певній послідовності – зверху донизу. Спочатку досліджується головний убір, потім одяг (пальто, сукня, піджак, штани, спідниця тощо), взуття, а потім натільна білизна. Ці речі знімають з особи у наведеній послідовності та досліджують.

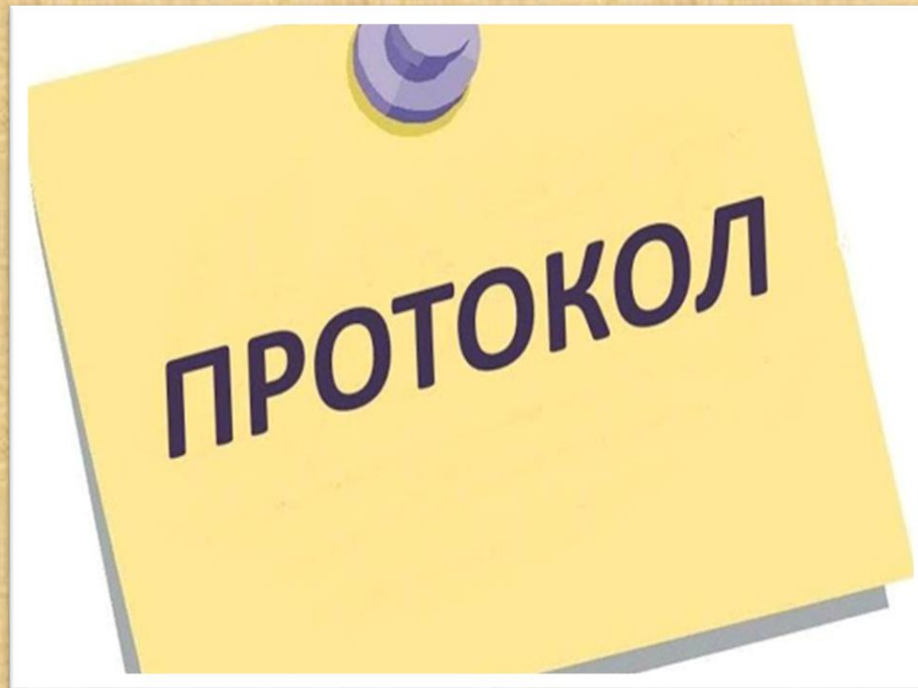
Об'єктом обшуку може бути також *ділянка місцевості* (подвір'я, садиба, садова ділянка, підсобне господарство, сад, город). Ділянку місцевості розбивають на сектори або квадрати, які досліджують окремо. Залежно від характеру досліджуваної місцевості, особливостей об'єктів пошуку та інших конкретних обставин можуть застосовуватися ексцентричний, концентричний або фронтальний методи дослідження місцевості з використанням у необхідних випадках тих чи інших технічних засобів.

5. Фіксація ходу і результатів обшуку

Під час проведення обшуку складається *протокол* відповідно до вимог ст. 104 КПК України.

*Протокол обшуку
складається з трьох
частин:*

1. Вступної

2. Описової

3. Заключної

Обшук житла чи іншого володіння особи в обов'язковому порядку фіксується за допомогою *аудіо- та відеозапису* (ч. 10 ст. 236 КПК України).

*Додатками до протоколу
обшуку можуть бути:*

*спеціально виготовлені
копії, зразки об'єктів,
речей і документів*

*письмові пояснення
спеціалістів, які брали
участь у проведенні даної
процесуальної дії*

*аудіо-, відеозапис
процесуальної дії*

*фототаблиці, схеми,
знімки, носії комп'ютерної
інформації та інші
матеріали, які пояснюють
зміст протоколу*